धुळे जिल्ह्यातील ८ व नंदुरबार जिल्ह्यातील १४ अशा २२ राज्यस्तर सहकारी उपसा सिंचन योजनांच्या विशेष दुरुस्ती कामांना सुधारित प्रशासकीय मान्यता देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
जलसंपदा विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: उसिंयो- २०१९ /(३६७/२०१९)/सिं.व्य.(म.)
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक: - २१ जानेवारी, २०२२

वाचा - १) तापी पाटबंधारे विकास महामंडळ अधिनियम १९९७.
२) कार्यकारी संचालक, तापी पाटबंधारे विकास महामंडळ, जळगांव यांचे पत्र कासं/तापाविमं/ प्रशा २/ ८१ /२०२१, दि.५.१.२०२१.
३) मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे इंग्रजी पत्र क्र. LIS/२०१३/CR४२३/२०१३/IMR, Dtd-२०th May, २०१६.
४) मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य यांच्या कायालयाचे इंग्रजी पत्र क्र. RB/DB/E १२०११(२) (२०१५)/ERM_Relaxation/८०८, Dtd-३१st May, २०१६.
५) शासन निर्णय क्रमांक उसिंयो - २०१३/ (४२३/१३)/ सिं.व्य. (म.) दि.६.६.२०१६

प्रस्तावना -

तापी पाटबंधारे विकास महामंडळ अधिनियम १९९७मधील १८(म) अन्वये धुळे, नंदुरबार व जळगांव जिल्हयातील २५० हेक्टरपेक्षा जास्त लाभक्षेत्र असलेल्या सहकारी उपसा सिंचन योजना त्यांच्या मत्ता व दायित्त्वे यासह चालविण्यासाठी व देखभालीसाठी ताब्यात घेणे आणि महामंडळाच्या खर्चाची रक्कम मिळाल्यानंतर सहकारी उपसा सिंचन संस्थांकडे परत करण्याची तरतूद आहे.

धुळे, नंदुरबार व जळगाव जिल्हयातील ६४ उपसा सिंचन योजनांसाठी तापी नदी उद्भव होता. तापी खोऱ्यामध्ये उर्ध्व भागात प्रकल्प पूर्ण होत गेल्यामुळे पाणी वरच्या भागात अडवले गेले. त्यामुळे नदीतील प्रवाह कमी होत गेला. त्यामुळे ज्या योजना पूर्णपणे उभारुन कार्यान्वित झाल्या होत्या त्यांच्या उद्भव ठिकाणी पाणी अपुरे पडत गेल्यामुळे योजनांवरील सिंचित क्षेत्र कमी झाले व सदर योजना हळूहळू बंद पडल्या.

सन २००७-०८ मध्ये तापी नदीवरील प्रकाशा (६२.११ दलघमी), सारंगखेडा (९१.८१ दलघमी), बॅरेजेसच्या माध्यमातून १५३.९२ दलघमी पाणीसाठा निर्माण झाला आहे. त्यातून साधारण १७.२८ दलघमी पाण्याचा वापर सुरु झाला आहे. दरवर्षी पावसाळयाच्या सुरुवातीला साधारण १३६.६४ दलघमी पाणी विनावापर राहिल्याने वाया जाते. सदर परिसरातील भौगोलिक परिस्थितीमुळे तेथे उपसा सिंचन योजनेशिवाय पाणी शेतीपर्यंत पोहोचणे शक्य नाही.

सन २००७-०८ पासून प्रकाशा व सारंगखेडा बॅरेजमध्ये पाणी अडवले गेल्यामुळे स्थानिक लोकप्रतिनिधी व लाभधारकांकडून धुळे जिल्हयातील ८ व नंदुरबार जिल्हयातील १४ अशा २२ उपसा सिंचन योजना शासनामार्फत दुरुस्त

करुन पुर्नकार्यान्वित करण्यासाठी मागणी करण्यात येत आहे. सदर २२ उपसा सिंचन योजना पुनर्कार्यान्वित केल्यास ९०.५० दलघमी पाणी सिंचनासाठी वापरात येणार असून १४४१३ हेक्टर सिंचन क्षेत्र पुनर्स्थापित होऊन ५९ गावांना सिंचनाचा लाभ मिळणार आहे. सदर बाब विचारात घेता विशेष दुरुस्तीअंतर्गत निधी उपलब्ध करुन देऊन २२ उपसा सिंचन योजना पुर्नकार्यान्वित करण्याबाबतच्या प्रस्तावास मा. मंत्रिमंडळाच्या दि. ३ मे, २०१६ च्या बैठकीत तत्वत: मान्यता देण्यात आली होती. विशेष दुरूस्ती संदर्भात मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य यांनी विहित केलेल्या वित्तीय मर्यादा शिथील करण्याकरिता मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांच्या संदर्भ क्रमांक ३ येथील पत्रान्वये केलेल्या विनंतीस मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य यांनी संदर्भ क्रमांक ४ अन्वये "विशेष बाब म्हणून केवळ या प्रस्तावासाठी विहित केलेले वित्तीय निर्बंध शिथील करून राज्यातील उर्वरित प्रकल्पांकरिता सदर वित्तीय निर्बंध कायम राहतील, या अटीस अधीन राहून मान्यता दिलेली आहे. ही मान्यता विचारात घेता धुळे जिल्ह्यातील ८ व नंदुरबार जिल्ह्यातील १४ अशा २२ राज्यस्तर सहकारी उपसा सिंचन योजनांच्या विशेष दुरुस्ती कामांना सुधारित प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय -

तापी पाटबंधारे विकास महामंडळ कार्यकक्षेतील सोबतच्या परिशिष्टामधील धुळे जिल्हयातील ८ व नंदुरबार जिल्हयातील १४ अशा २२ उपसा सिंचन योजनांच्या रु. ११५,०३,२०,३११ कोटी (रूपये एकशे पंधरा कोटी तीन लक्ष वीस हजार तीनशे अकरा फक्त) च्या विशेष दुरुस्तीच्या कामांना खालील अटींसह सुधारीत प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

१. तापी पाटबंधारे विकास महामंडळ अधिनियम १९९७ कलम १८(म) मधील तरतुदीनुसार निर्धारित केलेल्या अटी व शर्तीनुसार, महामंडळाने केलेल्या खर्चाची संपूर्ण रक्कम मिळाल्यावर; सहकारी उपसा सिंचन योजना संस्थांकडे परत सोपविण्यात याव्यात. योजना पुनर्जिवीत करण्यासाठी केलेल्या खर्चाची संबंधीत संस्थेकडून परतफेड करण्याबाबतचा तपशील महामंडळ स्तरावर निश्चित करावा.

२. योजनांच्या विशेष दुरुस्तीची कामे तापी पाटबंधारे विकास महामंडळामार्फत पूर्ण करावीत.

३. सोबतच्या परिशिष्टामध्ये नमूद केल्याप्रमाणे स्थापत्य, विद्युत व यांत्रिकी घटकनिहाय मंजूर तरतूदीच्या मर्यादेत खर्च राहील याची जबाबदारी महामंडळावर राहील.

४. योजनांचे पुनर्जिवन झाल्यानंतर त्यांच्या देखभाल दुरुस्तीची व कार्यान्वयाची (Operation and maintenance) संपूर्ण जबाबदारी संबंधित संस्थेची राहील, याबाबतचे लेखी बंधपत्र संबंधीत संस्थेकडून

काम सुरु करण्यापूर्वी घ्यावे.तापी पाटबंधारे विकास महामंडळ अधिनियम १९९७ च्या तरतूदीनुसार खर्चाच्या वसूलीची कार्यपध्दती निश्चित करण्यात येवून व त्याप्रमाणे आवश्यक बंधपत्राच्या प्रारूपास प्रथम नियामक मंडळाची मान्यता घेण्यात यावी.

५. उपसा सिंचन योजनेच्या लाभक्षेत्रात बारमाही पिकांना सुक्ष्म सिंचन पध्दतीचा वापर बंधनकारक करावा.

६. संस्थेवरील दायित्व संपेपर्यंत या योजनेखाली येणाऱ्या **जमिनीचे क्षेत्र हे अकृषिक करता येणार नाही.**

७. जलसंपदा विभाग शासन निर्णय दिनांक १ ऑगस्ट २०१९ नुसार दरवर्षी ३१ डिंसेबर पर्यंत प्रत्येक महामंडळाने विशेष दुरूस्ती व विस्तार सुधारणा कामांचा स्वतंत्र कृती आराखडा या शासन निर्णयात नमूद प्राधान्यक्रमानुसार तयार करून ३१ जानेवारी पर्यंत शासनामार्फत सदर वार्षिक आराखडयास मान्यता घेणे आवश्यक आहे.त्यानुसार कार्यवाही करावी.

८. प्रशासकीय मान्यता म्हणजे अहवालातील तांत्रिक बाबी अथवा निविदा विषयक क्षेत्रीय स्तरावरील निर्णयास मान्यता गृहीत धरली जाणार नाही. तसेच सदर प्रकल्पासाठी कोणत्याही प्रयोजनार्थ मंजूर प्रशासकीय मान्यतेच्या मर्यादेबाहेर जाऊन, निधी वितरण अथवा अतिरिक्त खर्च न करण्याची जबाबदारी संपूर्णपणे महामंडळाची राहील.

९. सदर प्रस्तावास दि.२७/११/२०१८ च्या शासन निर्णयानुसार प्रथम नियामक मंडळाची मान्यता घेण्यात यावी. सदर मान्यतेशिवाय या कामांवर कोणतेही दायित्व निर्माण करू नये.

सदर बाबींवर होणारा खर्च मागणी क्र. आय-५ , मुख्य लेखाशीर्ष- "४७०१- मोठे व मध्यम पाटबंधारे यावरील भांडवली खर्च, ८०,सर्वसाधारण, १९० सार्वजनिक क्षेत्रातील व इतर उपक्रमातील गुंतवणुका, (१२) विस्तार व सुधारणासाठी भाग भांडवली अंशदान (उर्वरित महाराष्ट्र) (१२)(०३) तापी पाटबंधारे विकास महामंडळास भाग भांडवली अंशदान (४७०१ जे १८५) (योजनांतर्गत)" ५४ गुंतवणुका या लेखाशीर्षा खाली टाकण्यात यावा.

या कामास प्रदान करण्यात आलेली प्रशासकीय मान्यता सिं.व्य. (महसुल) कार्यासनाच्या नोंदवही मध्ये क्र. १/२०२२ वर नोंदविण्यात आली आहे.

हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२२०१२११५११०९९८२७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

Vaijnath Manmathappa Chille

Digitally signed by Vaijnath Manmathappa Chille
DN: CN = Vaijnath Manmathappa Chille, C = IN, S = Maharashtra, O = Government of Maharashtra, OU = Water Resources Department
Date: 2022.01.21 15:11:42 +05'30'

(वैजनाथ चिल्ले)
शासनाचे उप सचिव.

सोबत : सहपत्र

प्रति,

१. मा. राज्यपाल, यांचे सचिव राजभवन मुंबई.
२. मा.मुख्यमंत्री महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे प्रधान सचिव,
३. मा. उपमुख्यमंत्री , महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे सचिव ,
४. मा.अध्यक्ष /उपाध्यक्ष, विधान सभा, विधान भवन ,मुंबई.
५. मा.सभापती/उपसभापती , विधान परिषद विधान भवन,मुंबई.
६. मा.विरोधी पक्षनेते, विधान सभा, मुंबई यांचे कार्यालय , विधानभवन ,मुंबई.
७. मा.विरोधी पक्षनेते, विधान परिषद , मुंबई यांचे कार्यालय , विधानभवन ,मुंबई.
८. मा.मंत्री, जलसंपदा यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई
९. मा.राज्यमंत्री, जलसंपदा यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय,मुंबई
१०. सर्व विधानसभा/ विधान परिषद सदस्य
११. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
१२. अतिरिक्त मुख्य सचिव (जलसंपदा), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१३. सचिव (लाक्षेवि), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१४. सचिव (प्रकल्प समन्वय) जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१५. महालेखापाल-१, (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र राज्य,मुंबई.
१६. महालेखापाल-२, (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र राज्य,नागपूर.
१७. कार्यकारी संचालक, तापी पाटबंधारे विकास महामंडळ, जळगाव.
१८. मुख्य अभियंता (पा) व सहसचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१९. मुख्य अभियंता, तापी पाटबंधारे विकास महामंडळ, जळगाव.
२०. मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, (यांत्रिकी), नाशिक.
२१. मुख्य अभियंता, (वि व यां), जलविद्युत प्रकल्प, मुंबई.
२२. अधीक्षक अभियंता, धुळे पाटबंधारे प्रकल्प मंडळ, धुळे.
२३. सिंव्य महसूल कार्यासन संग्रहार्थ.

शासन निर्णय क्रमांक : प्रमाप्र-२०१९ / (प्र.क्र. ३६७ / २०१९) / सिंव्य (महसूल), दि. २१/०१/२०२२ चे सहपत्र

अ. क्र.	योजनेचे नांव	लाभक्षेत्र हे.	पाणी वापर दलघ मी	दुरुस्ती कामांची उपघटकनिहाय मुळ प्रमानुसार किंमत (रु. कोटी.)				दुरुस्ती कामांची उपघटकनिहाय प्रस्तावित सुप्रमानुसार किंमत (रु. कोटी.)			
				स्थापत्य	विद्युत	यांत्रिकी	एकुण	स्थापत्य	विद्युत	यांत्रिकी	एकुण
	अ) प्रकाशा बॅरेजच्या उद्भवातुन										
१	श्री.जनता उसिंयो	६४०	३.४०	०.७८	०.३९	०.७५	१.९१	३.४९	१.३३	०.९४	५.७६
२	श्री.विश्वतिर्थ उसिंयो	२८०	१.४९	०.२२	०.१७	०.४७	०.८६	२.१९	१.११	०.६४	३.९४
३	श्री.दिपकनाथ उसिंयो	४०५	२.१३	०.३९	०.३३	०.७०	१.४२	३.०४	१.६४	०.८८	५.५६
४	श्री.सिध्देश्वर उसिंयो	१२१५	८.९४	०.७२	०.५०	२.८५	४.०६	६.८७	२.२४	२.३४	११.४५
५	श्री.राधाकृष्ण उसिंयो	५००	३.७६	०.२७	०.१७	०.४८	०.९२	१.८८	१.१२	०.७४	३.७४
६	श्री.भर्द्रेश्वर उसिंयो	८१०	३.०९	०.४९	०.२०	०.७४	१.४३	२.७८	१.६२	१.००	५.४०
७	श्री. देवकीनंदन उसिंयो	१२१५	८.७४	०.६८	०.६९	२.३७	३.७४	३.३३	२.५१	२.२७	८.११
८	श्री.हरीतक्रांती उसिंयो	४०५	२.१३	०.२७	०.२०	०.५६	१.०२	१.७९	०.३७	०.७१	२.८७
९	श्री.उत्तरतापी तिरे उसिंयो	३२४	१.९२	०.१९	०.१५	०.३१	०.६५	१.११	०.२४	०.४७	१.८२
१०	श्री. दत्त उसिंयो	५६७	३.७८	०.६०	०.२१	०.७५	१.५५	२.०८	०.८७	०.९५	३.९०
११	श्री.केदारेश्वर उसिंयो	१२५०	८.७४	०.४८	०.३७	०.९२	१.७७	३.१८	०.६३	१.५७	५.३८
	प्रकाशा बॅरेज वरील एकुण	७६११	४८.१२	५.०८	३.३६	१०.८८	१९.३३	२९.३०	१३.६८	१२.५१	५५.४९
	ब) सारंगखेडा बॅरेजच्या उद्भवातुन										
१२	श्री.गायत्री उसिंयो	३६४	१.९२	०.३०	०.३९	१.६०	२.२९	१.९५	१.५२	०.९१	४.३८
१३	श्री.कामेश्वर उसिंयो	४०५	२.९०	०.३४	०.१८	०.७८	१.२९	१.७६	०.८१	०.८३	३.४०
१४	श्री.रामकृष्ण उसिंयो	८१०	३.७६	०.४२	०.४९	२.२०	३.११	४.१०	१.८९	२.११	८.१०
१५	श्री.जयभवानी उसिंयो	७६९	४.८६	१.०२	०.२३	१.०९	२.३३	३.६०	०.४८	१.१८	५.२६
१६	श्री.भाग्यलक्ष्मी,उसिंयो	३२४	१.७८	०.७१	०.२८	०.४८	१.४८	१.९४	१.४४	०.७३	४.११
१७	श्री.रविकन्या उसिंयो	४०५	३.००	०.३९	०.१८	०.३७	०.९४	१.५०	१.०५	०.४७	३.०२
18	श्री.विंदयासिंनी उसिंयो	१६१९	११.४९	०.७०	०.३७	३.१५	४.२२	६.९९	१.९६	२.२०	११.१५
19	श्री.आशापुरी तापीमाई उसिंयो	४०५	२.१३	०.२७	०.१८	०.५६	१.०१	१.४७	०.८१	०.७१	२.९९
२०	श्री.दाउळ ,मंदाणे उसिंयो	४८६	३.२०	०.९८	०.४२	१.२६	२.६७	४.३८	०.६९	१.२४	६.३१
२१	सौ.कमलताई पी. पाटील, उसिंयो	८१०	४.२८	०.५३	०.२५	१.२४	२.०२	२.५८	१.८८	१.३२	५.७८
२२	श्री. अक्कडसे	४०५	३.०६	०.२९	०.१७	०.६२	१.०८	१.२८	०.८१	०.५१	२.६०
	सारंगखेडा बॅरेजची एकूण	**६८०२**	**४२.३८**	**५.९५**	**३.१४**	**१३.३६**	**२२.४५**	**३१.५५**	**१३.३४**	**१२.२१**	**५७.१०**
	एकुण	**१४४१३**	**९०.५०**	**११.०४**	**६.५०**	**२४.२५**	**४१.७८**	**६३.२९**	**२७.०२**	**२४.७२**	**११५.०३**

Vaijnath Manmathappa Chille

Digitally signed by Vaijnath Manmathappa Chille
DN: CN = Vaijnath Manmathappa Chille, C = IN, S = Maharashtra, O = Government of Maharashtra, OU = Water Resources Department
Date: 2022.01.21 15:11:57 +05'30'

(वैजनाथ चिल्ले)
शासनाचे उप सचिव.